

BEVLOGEN VERZAMELAARS HOUDEN ZICH, VAAK UIT NOSTALGIE, BEZIG MET MINIATUREN

De (ruim!) 3200 miniatuurauto's van Bart van den Acker staan in slagorde opgesteld in strakke vitrines. De meest geliefde exemplaren? Die uit zijn jeugd.

KLEINE AUTO'S GROTE HOBBY

Ze bezitten Ferrari's, Porsches, Maserati's en Lamborghini's. En Daffes en Mini's. Maar dan wel in miniatuur. De wereld van de modelauto kent drukbezochte beurzen, een vereniging, een eigen glossy. Doch vooral bevlogen verzamelaars. „Volgens mijn moeder zei ik eerder 'vroemmm' dan mama.”

door Marjolein Schipper
foto's René Oudshoorn

Het exemplaar is uiterst zeldzaam, in beperkte oplage gemaakt. Met gepaste voorzichtigheid wordt de kleine groene Criteria op tafel gezet. Het Nederlandse automerk trachtte in 1958 een kunststof auto met tweecilindermotor op de markt te brengen, een avontuur dat sneuvelde in schuld. De hoofden van de drie aanwezige verzamelaars buigen zich eerbiedig over het glanzende modelletje.

Eigenaar Bart van den Acker, hoofdredacteur van het verenigingsblad *Auto in Miniatuur*, vertelt over de geschiedenis van het bijzondere exemplaar. De waarde? Doet er niet toe, is het niet altijd wat de gek ervoor geeft? Bart wijst met behoedzame vinger op het tere spiegeltje linksvoor en de achterop geplaatste antenne.

Dan komt de fotograaf binnen in dit miniatuurwalhalla waar ruim 3.200 modelauto's in slagorde in strakke vitrines staan

opgesteld. Hij geeft enige aanwijzingen over de te maken foto's en grijpt dan met volle hand de tere Criteria beet om de auto te verzetten. Eigenaar Bart, maar ook NAMAC-verenigingsvoorzitter Bert Siegersma en pr-man Dik Som krimpen in elkaar van schrik.

SLIJTSPOREN

De fotograaf laat gelukkig snel los en het bijzondere autootje landt veilig op zijn kleine bandjes. Van den Acker brengt zijn pronkstuk behoedzaam in veiligheid. Toch is dit grappig genoeg bepaald geen wereld van auto's die in puntgave conditie moeten verkeren. Alle drie verzamelaars tonen trots hun meest geliefde exemplaren, te weten die uit hun jeugd: ze vertoent allemaal slijtsporen van het spelen.

„Mijn ouders hadden een textielzaak”, vertelt Bert. „Van de kartonnen platen die van de tekstiel resteerden, maakte ik garages, de straten waren vellen papier.” Bart van den Acker vult aan: „Mijn moeder bestelde eens via de Remia-spaaractie een DAF vrachtwagen voor mij. Op school wendde ik buikpijn voor om maar naar huis te mogen; was de postbode al geweest?”

Ook collega-verzamelaar Dik Som heeft mooie herinneringen. „Als peuter deed ik al alsof de eerste lepel naast mijn bord een auto was. Ik heb ook een foto waarop ik op het potje zit met een heleboel autootjes om me heen.”

Bart van den Acker: „Ik zei eerder 'vroemmm' dan mama.”

Tijdens de puberteit wil het verzamelen nog wel eens stokken; maar terwijl het voor velen daarna

'Het gaat ons ook om het verhaal eromheen'

definitief ophoudt, pakken de echte autogekken het tegen hun dertigste weer op. De ruim 5000 leden van de NAMAC, de Vereniging Nederlandse Algemene Miniatuur Auto Club, krijgen gratis toegang tot zes beursdagen in Houten en er ploft elke twee maanden een prachtige dikke glossy in de bus.

Daarin op zo'n zeventig pagina's aandacht voor alles wat een verzamelaar maar kan boeien. Nieuwe modellen als de 'Lady in Red' Lotus Emira en de Volvo 960 uit 1996 (in liefst drie kleuren met vijfspaaks wielen!), maar ook nieuws van de Speelgoedbeurs in Neurenberg en een artikel over 100 jaar speelgoedgagen. Of de vier uitgaven van de iconische Simca Chambord; allemaal in dezelfde kleur maar toch net even anders.

Drukke handel

De tweemaandelijks beurs in de Expo Houten wordt zo druk bezocht dat de editie van vandaag (29 april) een extra hal kent. Op de laatste beurs in februari verdrongen letterlijk

duizenden mannen (en enkele vrouwen) zich voor de stands waar de doosjes met auto's hoog staan opgestapeld. Ook folders, verpakkingen en documentatiemateriaal worden druk verhandeld. De diehards trekken houten koffertjes op wielen achter zich aan, met daarin met stof beklede lades voor bijzondere aankopen.

Duur? Dat valt alleszins mee. Het is bepaald niet zo extreem als met horloges of bijzondere whisky's; voor een tientje heb je al een leuke auto en wil je echt gek doen, dan kosten ze misschien vijftig euro. Deze hobby is maar ook nieuws van de Speelgoedbeurs in Neurenberg en een artikel over 100 jaar speelgoedgagen. Of de vier uitgaven van de iconische Simca Chambord; allemaal in dezelfde kleur maar toch net even anders.

NAMAC-voorzitter Bert Siegersma toont aan de hand van een serie Fiats 600 wat de meest

gangbare formaten zijn, zoals 1:18, 1:43 en 1:87. „De meeste verzamelaars beginnen met de auto's uit hun jeugd, oftewel de auto's waarin hun ouders vroeger reden. Voor mij was dat de Opel Olympia uit 1963. Dan heb je één exemplaar en dan zie je een andere variant, of een andere kleur. Voor je het weet, ben je behept met het verzamelaarsvirus.”

In beginsel is er vaak een rode draad. Dik Som werkte bijna veertig jaar bij Renault en verzamelde natuurlijk auto's met het logo van die kenmerkende diamant in de neus. „Maar er ontstaan altijd weer zijweggetjes... Zo heb ik ook oude Dinky Toys van andere merken”, zegt hij terwijl hij een Peugeot 403 met natuurlijk - bijpassend geel doosje toont. Doosjes zijn trouwens een verhaal apart. Omdat kinderen ze vroeger vaak weggooiden (Bart: „Ik knipte de plaatjes eruit”), zijn ze zeldzaam en daardoor vaak geld waard.

Bart van den Acker was vroeger een 'verwend jongetje'.

„Toen ik twaalf was, had ik al 125 autootjes. Eigenlijk ben ik nooit gestopt met verzamelen”, zegt hij terwijl hij op de enorme collectie in zijn kantoor wijst. Zien we daar die Crescent Moss ooit in gereden.” Van den Acker zocht zich een ongeluk, wist niet eens of het model wel zou bestaan. Totdat hij 'm in een winkel in Parijs opeens in een stoffig hoekje van een vitrine zag. Bingo!

„Het gaat ons ook om het verhaal eromheen”

Le Mans

In zijn enorme verzameling zit een systeem. „Deze auto's zijn van de 24 uur van Le Mans, deze van de Mille Miglia. Die heb ik zelf ook nog gereden. Daar de auto's van Nederlandse coureurs, dit is de Formule 1-sectie en hier staan de grote schalen.” Dat is 1 op 18 en juist deze joekels zijn erg populair onder de jeugd, weet voorzitter Siegersma. „Hoevel ook voor de piepkleine vierwielers, schaal 1 op 64 en 1:87,

Bert Siegersma, Dik Som en Bart van den Acker (v.l.n.r.) verzamelen al vanaf hun vroege jeugd: „Elk model is een stukje 3D-autohistorie.”

opeens veel belangstelling is.” Het aantal thema's waaromheen kan worden verzameld, is eindeloos. Natuurlijk op merk, maar ook bedrijfsauto's, vrachtwagens, raceauto's, brandweerwagens, modellen van één bepaald merk, klassiekers, zelfbouwmodellen, speciale uitgaven, alle bodes van James Bond en ga maar even door. Eigenlijk zijn er evenveel thema's als verzamelaars.

„De nostalgie is heel groot”, zegt Bert Siegersma. „Het gaat ons niet alleen om de auto's, maar ook om het verhaal eromheen. Elk model is een stukje driedimensionale autohistorie. Maar het draait ook om emotie. Als je ons vraagt welke modellen we meenemen als er brand is? Dan zijn dat de beschadigde exemplaren uit onze jeugd.”

Absolute toppers

Wie miniatuurauto's zegt, zegt vaak meteen Dinky Toys. Dinky Toys komt voort uit het in 1908 door Frank Hornby in Engeland opgerichte Meccano, bekend van het wereldberoemde metalen constructie-spielgoed. Meccano had het merk Hornby Railways dat miniaturtreinen maakte in spoor 0 (1:43). Dinky Toys was tot 1964 een merk autominaturen voor bij deze trein, maar werd meestal los verkocht. Daarna kwam het merk in handen van verschillende eigenaren. De naam Dinky Toys, volgens de overlevering de troetelnaam voor Hornby's dochter, leeft nog altijd voort. In 1997 werd het na overname een merk van Mattel. De Franse uitgever Editions Atlas/DeAgostini kreeg toestemming voor het gebruik van de merknaam Dinky Toys voor de productie en verkoop van een tijdschriftenserie met replica's van oude Dinky Toys. Diehards onder de verzamelaars koesteren vooral de 1:43-modellen uit de jaren 50 en 60. Echte Dinky Toys, de absolute toppers onder de miniatuurauto's.

De in beperkte oplage uitgebrachte Criteria.

Van doorsnee tot extreem: in miniatuur kan alles.

Modellen zijn in verschillende formaten te koop.

Wie modelauto zegt, zegt Dinky Toys, liefst met bijbehorend doosje.

Grootste beurzen

In de Expo Houten wordt vandaag de tweemaandelijks NAMAC-beurs gehouden, de grootste miniaturauto-beurs in Europa. Hier zijn honderden stands te vinden met verzamelaars en handelaars die een keur aan nieuwe en gebruikte auto's op schaal aanbieden. Maar ook onderdeeljes, figuren, folders en doosjes.